

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ УЗИ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

№ 7

6 март 2015 ел

«Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының» Иске Узи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында".

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131 - ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законына ярашлы рәвештә, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Узи авыл жирлеге Уставының 81, 82, 83 статьялары нигезендә Иске Узи авыл жирлеге Советы карары:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Узи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына 1 нче кушымта нигезендә үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертүгә.
2. Әлеге карарны Юстиция органына Федераль закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жиберергә.
3. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Узи авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр дәүләт теркәвеннән соң махсус мәгълүмати стендларда игълан ителергә тиеш.
4. Әлеге карар гамәлдәгә законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда үз көченә керә.

Иске Узи авыл жирлеге
Советы Рәйесе:

Н.В.Айдова

«Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының»
Иске Узи авыл жирлеген муниципаль беремлеге
Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында».

1. 6 статья жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәге редакциядә баян итәргә:

1. Жирле әһәмияттәге торақ пункт мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:
- 1) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап төзү һәм раслау;
  - 2) жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм бетерү;
  - 3) жирлекнең муниципаль милкендә булган милеккә ия булу, файдалану һәм аның белән идарә итү;
  - 4) торақ пунктлар цикләрәндә янғын куркынычсызлыгының беренчел чараларын тәэмин итү;
  - 5) торақ пунктта яшәүчеләрне элементә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;
  - 6) ял оештыру һәм авыл халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;
  - 7) Жирлек территориясендә физик культура һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тудыру, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;
  - 8) торақ пунктның архив фондларын формалаштыру;
  - 9) торақ пункт территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, шул исәптән биналарны (шул исәптән торақ йортларны), алар урнашкан корылмаларны һәм жир участкаларын, тиешле биналарның һәм корылмаларның фасадларының һәм коймаларының тышкы күренешенә, төзекләндерү эшләре исемлеген һәм аларны үтәүнең вакытлычалыгын билгеләү; биналарның (аларда урнашкан урыннарның) һәм корылмаларның милекчеләренә янәшәдәге биналарны төзекләндерүдә катнашу тәртибен билгеләү территорияләре; торақ пункт территориясен төзекләндерүне оештыру (шул исәптән урамнарны яктырту, территорияне яшелләндерү, урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр урнаштыру, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм тоту);
  - 10) адреслашу объектларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл чөлтәре элементларына исемнәр бирү (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларынан, төбәк яки муниципаль-ара әһәмияттәге

автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһемияттәге автомобиль юлларыннан тыш), торак пункт чикләрендәге планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый исемнәрне үзгәртү, юкка чыгару, мәгълүматны Дәүләт адреслы реестрлар;

11) авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

12) торак пунктта балалар һәм яшьләр белән эшләр буюнча чаралар оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыру;

14) көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарларын жыю һәм чыгаруны оештыру;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм жирләү урыннарын тоту»

7 статьяның 1 өлеше түбәндәге эчтәлектәге 12,13 пункты белән тулыландырылсын:

12) федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмаларның хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыру.

13) гражданның муниципаль торак фондының торак урыннарын аренда килешүләре буюнча бирү

Уставның 30 статьясында 5;24 пунктларын алып ташларга

47 нче маддә. Башкарма комитетның вәкаләтләрен түбәндәге редакциядә баян итәргә

1. Жирлекнең башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәп өлкәсендә:

торак пункт бюджеты проектын, торак пунктның комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программалары проектларын тәзи;

- жирлек бюджетын үтәүне тәмин итә, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;

- жирлек бюджеты үтәлеш турында хисап, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программалары үтәлеш турында хисаплар әзерли;

- жирлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын билгеләүче статистик күрсәткечләр жыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләнгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына тапшыруны оештыра;

2) муниципаль милек белән идарә итү, торак пункт территориясендәге предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- жирлекнең муниципаль милкендә булган мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын булдыру, сатып алу, куллану, боерык бирү һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә;

- жирлек Советы карары белән билгеләнгән очрақларда жирлек Советына муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр эзерли һәм килештерүгә (раслауга) кертә;

муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән торак пунктның икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр төзи; торак пункт территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;

- жирлек советы билгеләгән тәртип буенча муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлегенә максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә аларның житәкчеләрен билгели һәм биләгән вазифаларыннан азат итә;

муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлегенә финанс белән тәмин итүне һәм муниципаль биремне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр белән финанс белән тәмин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

- авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә ярдәм күрсәтә, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

3) авыл хужалыгы һәм эшмәкәрлекне үстерү өлкәсендә:

авыл хужалыгы житештерүен үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыра;

4) торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм халыкка башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра; базарлар һәм ярминкәләр оештыра;

ял оештыру һәм халыкны мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра;

торак пункт территориясендә физик культура һәм массакуләм спортны үстерү өчен шартлар тудыра, торак пунктның рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

5) төзекләндерү өлкәсендә:

көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарларын жыю һәм чыгаруны оештыра;

торак пункт территориясен төзекләндерү буенча эшчәнлек оештыра (шул исәптән урамнарны яктырту, территорияне яшелләндерү, урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр урнаштыру, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм тоту);

-адреслашу объектларына адреслар бирә, адресларны үзгәртә, гамәлдән чыгара, урам-юл челтәре элементларына исем бирә (федераль эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк һәм муниципаль-ара эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле эһәмияттәге автомобиль

юлларыннан тыш), торак пункт чикләрендәге планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирә, мондый исемнәрне үзгәртү, гамәлдән чыгару, дәүләт адреслы реестрлар;

социаль инфраструктураны комплекслы үстерү, торак пунктның транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын раслый.

6) гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәмин итү, Халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә:

- торак пункт территориясендә законнарны, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актларын үтәүне, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән жирле үзидарә хокукларын бозучы судта яки арбитраж судында дәүләт хакимияте органнары һәм дәүләт вазыйфай затлары, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмаларның актларын шикаять итә;

- торак пунктлар чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәмин итә;

- муниципаль сайлаулар, жирле референдум, жирлек депутатын, жирлекнең сайлап куелган органы эгъзасын, жирлекнең сайлап куелган вазыйфай затын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник тәмин итүне гамәлгә ашыра;

- жирле үзидарәнең сайлап куелган вазыйфай затларына, жирле үзидарәнең сайлап куелган органнары эгъзаларына, жирлек Советы депутатларына, муниципаль хезмәткәрләргә һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә һөнәри белем һәм өстәмә һөнәри белем бирүне оештыра;

жыельшлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар үткәрү, спорт, тамаша һәм башка массакүләм ижтимагый чаралар оештыру белән бәйлә законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

гражданнарга һәм аларның жәмөгәт тәртибен саклауда катнашучы берләшмәләренә ярдәм күрсәтә, халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыра;

7) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләр өлкәсендә:

балалар һәм яшьләр белән эшләр буенча чаралар оештыра һәм гамәлгә ашыра.

8) жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди һәм финанс чараларын исәпкә ала һәм тиешле файдалануны тәмин итә;

- тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен тиешле федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлек Советы карарларына ярашлы рәвештә, жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы Матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан үзенә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны тәмин итә;

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәтләренң сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыра.

9) башка вәкаләтләр:

-жирлек ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрен башкаруны, «Федераль миләктә булган су объектларында ясалган ясалма жир кишәрлекләре турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында»2011 елның 19 июлендәге 246-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә ясалма жир кишәрлеге булдыру турында шартнамә төзү хокукына ачык аукцион үткәрүне тәмин итә;

- жирлек башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукый, мәгълүмати, матди-техник һәм башка тәмин итүне гамәлгә ашыра;

торак пунктның архив фондларын формалаштыруны тәмин итә;

- жирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү максатларында гражданны торак пункт өчен социаль әһәмиятле эшләрен (шул исәптән дежурлыкларны) ирәкле нигездә башкаруга жәлеп итү турында Карар кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра;

федераль законнарда ярашлы рәвештә халыкара һәм тышкы икътисади элементләрен гамәлгә ашыра;

жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, законнар, әлеге Устав, жирлек Советы карарлары белән жирлек советы яки башка жирле үзидарә органнары компетенциясенә кертелгән вәкаләтләрдән тыш.

2. Башкарма комитет жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә карамаган мәсьәләләрен хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыра:

торак пункт музейларын булдыра;

- гражданның торақ законнары нигезендә социаль файдаланудағы торақ фондының торақ урыннарын арендау шартнамәләре буенча муниципаль торақ фонды торақ урыннарын бирә;

муниципаль янғын күзәтчеләген булдыра;

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмаларга хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыра;

торақ пунктта нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр башкара;

опека һәм попечительлек буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыруда катнаша;

торақ пункт территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйлә эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

-Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм торақ пункт территориясендә миллиләтә мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм күрсәтә;

- торақ пункт территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацияләү буенча чараларны оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнаша;

туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

кеше хокукларын тәмин итүне жәмәгать контролендә тотучы жәмәгать күзәтү комиссияләренә һәм мәжбүри тоту урыннарында булган кешеләргә ярдәм күрсәтә.

инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидларның ижтимагый берләшмәләре тарафыннан 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында»гы Федераль закон нигезендә оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтә.

3. Жирлекнең башкарма комитеты Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендәге башкарма комитетның вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә::

1) Тиешле территориядә муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) төбәк дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру, аны гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләр жирле үзидарә органнарына бирелгән;

3) тиешле эшчәнлек өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә башкарыла;

4) тиешле эшчәнлек өлкәләрендә муниципаль контрольнең нәтижәлеге мониторинглауны оештыру һәм үткөрү, аның күрсәткечләре һәм методикасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана;

5) Татарстан Республикасы субъектларының федераль законнарда, законнарда һәм башка норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру буенча функцияләр мондый органнарның статусын билгеләүче хокукый актларга ярашлы рәвештә, жирлекнең башкарма комитеты органнарына йөкләнергә мөмкин.

"Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшмәкәрләрнең хокукларын яклау турында" 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең хокукларын яклау белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата кулланыла.

65нче маддәгә муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару (халыкка чыгару) һәм үз көченә керү тәртибе түбәндәге редакциядә 3.1 пунктны өстәргә::

Массакуләм мәгълүмат чаралары сыйфатында «Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталы», Аксубай муниципаль районының рәсми сайты, Иске Узи авыл жирлегенең мәгълүмати стендлары кулланыла.

74нче маддәдә торак пунктта бюджет процессы 7нче пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә::

Бюджет проектын төзү;

Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Жыенына Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен билгеләүче мөрәжәгәте нигезләмәләре;

бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

Россия Федерациясенең таможня-тариф сәясәтенең төп юнәлешләре;

социаль-иқтисади үсеш фаразлары;

- бюджет прогнозы (бюджет прогнозы проекты, бюджет прогнозы үзгөрешлэре проекты) озак вакытлы чорга;
- дэүлэт (муниципаль) программаларында (дэүлэт (муниципаль) программалары проектында, күрсәтелгән программаларга үзгөрешләр кертү проектларында)

75 нче маддәне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

- 75 нче маддә. Муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен сатып алулар
1. Муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр Сатып Алу Россия Федерациясенә дэүлэт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турындагы законнарына ярашлы рәвештә башкарыла.
  2. Муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр Сатып Алу жирлек бюджеты акчалары хисабына башкарыла.